

Det får så nogle til at sige: Jamen så skal disse uddannelser da ikke slås sammen og have ansvaret for at udvikle uddannelser til den private sektor. Jeg siger, og et flertal siger: Tværtimod, det gælder om at bruge det vækstlag, der findes, til at udvikle flere uddannelser til den private sektor, flere praksisorienterede bacheloruddannelser. Men de nye professionshøjskoler får brug for hjælp til det, og den hjælp kan de få i erhvervsakademierne, som i forvejen langt overvejende sigter på den private sektor.

Visjonen er, at vi om 10 år har en stærk, praksisorienteret mellemuddannelsessektor med uddannelser på bachelorniveau, der i lige så høj grad sigter på den private som den offentlige sektor.

Der skal ikke være blindgyder. Fru Christine Antorini har fuldstændig ret i, at når vi taler om, at man kan tage en halv uddannelse, er det altså ikke, fordi der er nogen som helst uddannelser, der skal halveres, og der er ingen, der skal behandles af halvstuderede røvere. Det handler om at undgå blindgyder, så man kan komme videre, uanset hvilken uddannelse man har taget.

Der er en forskel på universitetsuddannelserne og disse professionsbacheloruddannelser i den måde, de godkendes på, og det har ikke noget at gøre med, at de ligger i to forskellige ministerier. Det har en rigtig god begrundelse, nemlig at universitetsuddannelser er forskningsbaserede. Forskningen skal koncentrereres få steder i landet, og derfor bliver uddannelserne også koncentreret få steder i landet. Derimod er de uddannelser, der er tale om her, praksisorienterede. Der skal være praktikpladser; vi skal have forsynet hele landet med de uddannelser, og vi vil gerne have talenter fra hele landet til at gå på disse uddannelser, og derfor er der en forpligtelse til at uddannelsesdække alle dele af Danmark. Så forskellen i godkendelsen af uddannelserne er meget velbegrundet.

Der er også forskel på, hvordan man godkender nedlæggelser, og hvordan man godkender flytninger af uddannelsessteder. Ministeriet kan stoppe en nedlæggelse, men flytninger er tilladte, for vi ønsker, at disse nye institutioner ikke blot får et ansvar for at placere uddannelserne mest hensigtsmæssigt, men også får noget at have det ansvar i.

Til sidst om brugerbetaling: Jeg kan fuldstændig bekræfte, hvad fru Christine Antorini og hr. Martin Henriksen har sagt, nemlig at der ikke er noget nyt på det felt. Det håber jeg at jeg kan beskrive så overbevisende i udvalget, at selv fru

Johanne Schmidt-Nielsen kan ende med at stemme for forslaget i lighed med fru Hanne Ager-snap, som jeg også kunne forstå var nær ved at gøre det.

Kl. 11:51

Formanden:

Tak til undervisningsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er dette vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 24:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Evalueringsinstitut. (Akkreditering af videregående uddannelser, sammensætning af evalueringsinstitutets bestyrelse og repræsentantskab m.v.)

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 28.11.2007).

Kl. 11:52

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og det er fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Vi må jo sige, at de lovforslag, der er for uddannelsesområdet i dag, hænger sammen – de nævner indbyrdes hinanden – og nu er vi så kommet til det, der egentlig var nævnt i loven tidligere.

Vi har et evalueringsinstitut, og vi er nødt til at lave om på beføjelserne. Lovforslaget her er jo så med i den pakke, der blev lavet omkring globaliseringspuljen fra november 2006.

Venstre finder det meget positivt, at vi indfører et akkrediteringssystem, som sørger for en systematisk sikring af de videregående uddannelser. Forslaget vil her åbne op og give nogle mere fleksible rammer for – ja, det er jo en forkortelse, så vi siger så EVA – EVA's fremtidige opgaver. Med det brede arbejdsfelt, som EVA har, er der behov for, at EVA får friere muligheder for at evaluere nogle forhold. Det skal være

forhold, der rækker ud over undervisning og uddannelse, og for at EVA får friere hænder end i dag, skal vi altså lave en ændring i loven, og det gør, at EVA kan beslutte metoder for, hvordan de enkelte evalueringer skal gennemføres.

Når man kigger høringsvarene igennem, kan man se, at der har været nogle ting, som oven i købet er blevet imødegået. Vi kan se her, at lovteksten er blevet præciseret sådan, at kravet om, at de medlemmer, der udpeges, har viden og erfaring inden for de respektive områder, kommer til at gælde for alle medlemmer. På den her måde er vi i hvert fald garanteret, at fagligheden er blevet forankret, og det kan ikke være noget, nogen kan kritisere.

Venstre bakker meget op om forslaget og glæder sig til det videre arbejde.

Kl. 11:54

Formanden:

Tak for det. Og så er det fru Christine Antorini.

Kl. 11:54

(Ordfører)

Christine Antorini (S):

Socialdemokraterne støtter også dette lovforslag – jeg taler også på vegne af Det Radikale Venstre – som er en del af den samlede pakke for at styrke de videregående uddannelser.

Vi synes, det er meget vigtigt i hele det fokus, der er omkring, hvordan man løfter kvaliteten, at der kommer en uafhængig akkreditering, og det, der ligger i lovforslaget her, er, at en sådan uafhængig akkreditering i høj grad vil blive med evalueringsinstituttet som udøver i forhold til det. Jeg er ked af igen at måtte sige til undervisningsministeren, at det jo desværre er et godt eksempel på, at hvis man har det fordelt på to ministerier, er man nødt til at finde nogle løsninger, der sådan tilgodeser egne institutioner.

Jeg synes, at evalueringsinstituttet er en fremragende institution, men hvorfor det så lige præcis kun skal have kompetence til to af de tre typer uddannelse, ved jeg ikke, men der gør man det helt klokkeklart, at der skal være den her opdeling. Vi synes, det er fuldstændig unødigt at lave de her vandtætte skotter i uddannelsessystemet, når vi i øvrigt har en ambition om, at vi skal kunne se det i en lige linje hele vejen igennem med færrest mulige barrierer. Her kunne ministeren jo have taget – kan man sige – regeringens udsagn om, at man skulle lave nogle lette, ubureaukratiske og smidige strukturer, til sig og være startet her. Men sådan er det så ikke. Det skal dog ikke få os til ikke at støtte aftalen, for vi synes, det er ganske vigtigt med det kvali-

tetsløft, der bliver, ved at man akkrediterer uddannelse.

Det, der er vigtigt, er som sagt, at det er et lovkompleks, der hænger sammen, for et er, at der sker en akkreditering på kvaliteten, men noget andet er, at der jo også er, som undervisningsministeren kort var inde på i forhold til det tidligere lovforslag, en regional uddannelsesforpligtelse. Det betyder, at vi får en meget interessant opgave i den brede forligskreds med at følge med i, at akkrediteringen bliver fulgt op af, at der faktisk er de økonomiske muligheder for, at meget små uddannelsessteder kan eksistere ude omkring i landet, steder, hvor vi ved, at der ikke er så mange unge, der søger ind. Men hvis ikke uddannelsesstedet er der, selvfølgelig med den faglige kvalitet, der skal være, er risikoen stor, for at uddannelsen lukker. Derfor er vi meget glade for, at der er en mulighed for, at ministeren har en bemyndigelse til i sidste ende at sige, at der skal være nogle uddannelsesmiljøer, også nogle steder, hvor der i virkeligheden ikke er det økonomiske underlag, og sikre sig – og det er jo det, akkrediteringen hjælper til – at der er den faglige kvalitet, der skal være. Det er fantastisk vigtigt, at vi får uddannelsesdækket hele Danmark, for der er nogle områder, hvor vi ved, at hvis der ikke er en uddannelsesinstitution, betyder det, at unge ikke går i gang med en videregående uddannelse.

Som sagt, vi støtter lovforslaget, som det er. Det sidste, jeg vil fremhæve, er, at det, vi jo også sikrer med den her uafhængige akkreditering, er, at det understøtter hele ambitionen om, at det skal være internationalt sammenlignelig uddannelse, sådan at man får papir på, at det, man har lært i Danmark eller i udlandet, kan man bruge også på tværs i andre uddannelsessystemer.

Kl. 11:56

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Martin Henriksen som ordfører.

Kl. 11:56

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Lovforslaget her er også en udmøntning af forligt bag globaliseringspuljen.

Et af elementerne i aftalen er, at der skal indføres et akkrediteringssystem med henblik på en systematisk kvalitetssikring af de videregående uddannelser. Et uafhængigt organ, EVA, Danmarks Evalueringsinstitut, skal løbende akkreditere alle videregående uddannelser efter danske og internationale standarder. EVA skal sige

god for eksisterende uddannelser, for at de kan fortsætte, EVA skal sige god for nye uddannelser, og EVA's indstilling vil gå videre til Akkrediteringsrådet, som så indstiller til ministeren, der træffer den endelige afgørelse. Ministeren kan ikke godkende en uddannelse, medmindre Akkrediteringsrådet har sagt god for den.

Ligesom fru Christine Antorini vil jeg også sige, at det er en ganske god ordening, at man fastholder, at ministeren i sidste ende har ansvaret for at godkende nye uddannelser. Jeg troede faktisk, at det mest var Dansk Folkeparti, der kæmpede for det i forbindelse med forhandlingerne, men jeg er altså blevet klogere efterfølgende.

EVA får som noget nyt mulighed for ikke bare at evaluere undervisningen, men også institutionernes økonomistyring, ledelsesformer osv. Bestyrelsens sammensætning ændres, bl.a. fordi EVA som noget nyt også får uddannelserne under Kulturministeriet i sit regi. Derfor indtræder en repræsentant for Kulturministeriet, og repræsentanten for Videnskabsministeriet udtræder, da EVA som udgangspunkt ikke skal evaluere universitetsuddannelser, men primært forholde sig til Kulturministeriets og Undervisningsministeriets uddannelser. Det er ganske rigtigt, at det er en underlig ordening, at EVA ikke også lige så godt kunne tage sig af universitetsområdet, men hvis der er nogle her, der føler sig stødt over, at de bliver blandet sammen med gymnasier og andre, skal vi selvfølgelig ikke pålægge dem noget.

EVA kan dog selv udpege en repræsentant med særlig faglig indsigt inden for et bestemt område, eksempelvis universitetsområdet, hvis det skulle ske, at Akkrediteringsrådet beslutter, at EVA egentlig er ganske udmærket egnet til at godkende eller komme med indstilling til Akkrediteringsrådet om, hvorvidt en uddannelse skal fortsætte eller oprettes. Den mulighed er der altså, og jeg synes, det ville være fornuftigt, hvis man benytter sig af den i stedet for at oprette et sekretariat under Akkrediteringsrådet, som udelukkende skal tage sig af universitetsområdet. Så kan man lige så godt arbejde lidt sammen.

Høringssvarene er overordnet set positive. Dog er Kommunernes Landsforening kritisk, idet de frygter, at EVA's udvidede beføjelser vil føre til evaluering af daginstitutionernes og folkeskolernes ledelsesformer og økonomistyring. Til det må man sige, at hvis der kommer det ud af lovforslaget, vil der måske heller ikke være

nogen skade sket. Det kunne måske være, vi kunne blive klogere, og at kommunerne også kunne blive klogere, hvis der er nogle, der kigger deres økonomistyring og ledelsesformer efter i sømmene.

Kl. 11:59

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 11:59

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Som vi har hørt, er dette lovforslag ligesom de forrige en udløber af velfærdsforliget og udmøntningen af globaliseringspuljen. Det er selvfølgelig også en udløber af hele lovsættet omkring professionsbacheloruddannelser og erhvervsakademiuddannelser osv., som SF jo har valgt at forholde sig afventende til. Men lovforslaget her, som handler om et uafhængigt organ, altså EVA, som skal kvalitetssikre og godkende uddannelser og institutioner, kan SF umiddelbart støtte.

Vi har også bemærket os høringssvarene, herunder KL's høringssvar om inddragelse af kommunernes institutioner i forbindelse med evalueringen, og ligesom Socialdemokraternes ordfører undrer vi os også over, at EVA mister beføjelsen til på eget initiativ at undersøge på folkeskoleområdet. Men SF tilslutter sig altså forslaget.

Kl. 12:00

Formanden:

Ja tak. Hr. Henrik Rasmussen som ordfører.

Kl. 12:00

(Ordfører)

Henrik Rasmussen (KF):

Det fremsatte lovforslag ændrer den nuværende lov, således at evalueringsinstituttet kan gennemføre andre former for evaluering, herunder evaluering af instituttets samlede virksomhed eller dele heraf. Det vil sige, at instituttet efter foretagens vurdering selv kan bestemme, hvilken evalueringsmetode man faktisk ønsker anvendt, og dette mener jeg vil styrke den faglige evaluering i de enkelte institutioner. Men det er vigtigt, at evalueringsinstituttet nu er uafhængigt, men stadig har en forpligtelse til at udvikle kvaliteten af uddannelse, undervisning og læring.

Den konservative gruppe bakker helt op om dette lovforslag.

Kl. 12:01

Formanden:

Ja tak.

Jeg kan sige, at det er min agt, at vi kører dagsordenen igennem, således at der ikke bliver frokostpause.

Den næste i ordførerrækken er fru Malou Aamund.

Kl. 12:01

(Ordfører)

Malou Aamund (NY):

Jeg kan godt mærke, at jeg er ny i klassen, for jeg har altså lige brugt nogle minutter på at finde ud af, hvem hende EVA, som alle taler om, er. Men jeg tror, tiøren er ved at falde nu.

Jeg kan sige, at Ny Alliance støtter de foreslåede ændringer af evalueringsinstituttets rolle, ansvar og bestyrelsessammensætning. Når instituttet nu har haft ansvaret for at udvikle og sikre kvalitet i uddannelserne, synes vi også, det er helt naturligt, at det kommer til at stå for en stor del af akkrediteringerne på uddannelsesområdet.

Jeg kan også sige, at som udefrakommende virker det helt ulogisk på mig, hvorfor instituttet ikke har ansvaret for alle uddannelser. Det handler jo om at opbygge et center, der har kompetencerne til at kigge på kvaliteten og vurdere uddannelserne, og så burde det vel også kunne dække hele skalaen, i stedet for at vi lægger ansvaret flere steder. Det er i hvert fald et af de spørgsmål, jeg vil tale med mine nye venner i Uddannelsesudvalget om, når vi kommer så langt.

En anden ting er, at i Ny Alliance har vi tillid til, at organisationer og institutioner præsterer mest uden al for megen indblanding fra centralt hold. Derfor støtter vi også, at instituttet ifølge lovforslaget kan komme til at foretage andre undersøgelser uden ministergodkendelse, hvilket ikke har været tilfældet indtil nu.

Vi er positive over for lovforslaget og vil kigge på det, når det kommer i udvalget.

Kl. 12:02

Formanden:

Ja tak. Den sidste i ordførerrækken er fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 12:02

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Ved den seneste ændring af lov om Danmarks Evalueringsinstitut stemte Enhedslisten imod, og det gør vi også denne gang. Vi bryder os ikke om den centralisering af evalueringskompetencen, som lovforslaget er udtryk for; vi mener, det

er et opgør med principperne for decentral styring og et udtryk for et ønske om ensretning af uddannelsesstilbuddene.

Akkreditering er en smileyordning på uddannelsesområdet. Det er useriøst, og det vil have store konsekvenser for institutionernes muligheder for at tiltrække kvalificerede undervisere og studerende. Det mente vi dengang, og det mener vi stadig.

Med dette lovforslag bliver instituttets beføjelser udvidet betydeligt, så det ikke længere kun skal evaluere undervisnings- og uddannelsesforhold. Instituttet vil fremover kunne beslutte, hvad og hvornår der skal evalueres. Det har stor betydning for uddannelsesinstitutionernes mulighed for selvevaluering, og det bryder vi os ikke om. Vi mener, at selvevaluering er et redskab, som er både relevant og meget nyttigt i forbindelse med udviklingen af de uddannelsespolitiske perspektiver på den enkelte institution.

Gennem selvevaluering får de evaluerede parter mulighed for at komme til orde, og det giver dem også mulighed for at bidrage aktivt til evalueringens konklusioner og anbefalinger. Selvevaluering er også medvirkende til, at de involverede parter i langt højere grad føler medejerskab i forbindelse med den efterfølgende implementering af evalueringens anbefalinger, og netop medejerskabet risikerer altså også at ryge med evalueringsinstituttets udvidede beføjelser.

Endelig er det meget vigtigt for Enhedslisten, at instituttets bestyrelse og repræsentantskab er bredt sammensat af repræsentanter for de forskellige institutioner, herunder repræsentanter for både de ansatte og de studerende. Vi ønsker absolut ikke en indskrænkning af den repræsentation, og for os at se er det uklart, hvorvidt det bliver tilfældet. I ministeriets notat om hørings svarene står der f.eks., at repræsentationen af elever og studerende bibeholdes som i dag, men af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det blot, at uddannelses- og institutionsområder m.fl. vil blive repræsenteret sammen med elever og studerende, faglige foreninger og arbejdsmarkedets parter – altså ikke nogen tydelig markering af, om repræsentationen indskrænkes eller bibeholdes, og det er klart, at Enhedslisten i det videre arbejde vil have en ordentlig afklaring af netop dette spørgsmål.

Men alene centraliseringen og ensretningen gør som sagt, at Enhedslisten ikke kan bakke op om lovforslaget.

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det undervisningsministeren.

Kl. 12:05

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den meget brede opbakning til dette forslag om at give EVA – evalueringsinstituttet – en helt central rolle i fremtidens kvalitetssikring af danske uddannelser.

Kl. 12:05

Alle videregående uddannelser inden for Undervisningsministeriets område skal akkrediteres af Akkrediteringsrådet, og evalueringsinstituttet skal levere basis for denne akkreditering. Det bliver primært Danmarks Evalueringsinstitut, som gennemfører akkrediteringsvurderinger og udarbejder akkrediteringsrapporter som grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelser om akkreditering af videregående uddannelser.

Samtidig bliver evalueringsinstituttet bedre i stand til og får mulighed for at evaluere forhold, der rækker ud over undervisning og uddannelse. Loven foreslås ændret, således at instituttet også kan gennemføre andre former for evalueringer, herunder evalueringer af en institutions samlede virksomhed eller dele af den. Instituttet fastsætter selv emner og metoder for de enkelte evalueringer, og dermed viser vi evalueringsinstituttet en stor tillid.

Instituttet bliver en helt central institution i fremtidig kvalitetssikring, og da det jo kun skal virke på Undervisningsministeriets og Kulturministeriets områder er det naturligt, at Videnskabsministeriets repræsentant erstattes af en repræsentant fra Kulturministeriet.

Kl. 12:07

Formanden:

Tak til ministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v. og forskellige andre love. (Omlægning af ansvaret for befordring til brobygning, ny befordringsordning ved korte forløb, elektronisk ansøgning m.v.).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 28.11.2007).

Kl. 12:07

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet, og det er fru Anne-Mette Winther Christiansen som ordfører.

Kl. 12:07

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Venstre kan naturligvis tilslutte sig dette lovforslag. Det er et lovforslag, som medfører en forenkling, og er der noget, vi gerne vil se, er det forenklinger. Det er en forenkling i forhold til det eksisterende lovgrundlag.

Det er et lovforslag, som tilgodeser de unge, der er i et brobygningsforløb. Det er vigtigt, at befordringsrabatten fremover følger lovgivningen i den uddannelse, eleven er i, sådan at eleven ikke oplever, at man er omfattet af to forskellige befordringsordninger med to forskellige administrationer.

Det er altså et lovforslag, der vil fremme forenkling, og det er noget, Venstre støtter. Ændringerne har jo bl.a. til hensigt at lette administrationen og hindre misbrug af ordningen.

Kl. 12:08

Formanden:

Tak til ordføreren.

Jeg gør opmærksom på, at det forslag, vi behandler, ikke, som der står på opslaget, er lov om valg til menighedsråd. Selv om der er en vis dæmpet, religiøs atmosfære til tider også i den her debat, er det altså en fejl i opslaget på tavlen.

Jeg er overhovedet ikke i tvivl om, at når det er samme minister, kan det lade sig gøre, og det havde sikkert også være spændende, men så havde vi ikke undladt at holde pause før frokost.

Derfor går vi tilbage til ordførerrækken, og det er hr. Bjarne Laustsen.